

SPIS TREŚCI

Wstęp	2
-------------	---

ROZDZIAŁ I

Diagnoza demograficzno – społeczna powiatu gorzowskiego.

§ 1. Sytuacja demograficzna.	5
§ 2. Pomoc społeczna – realizacja zadań na poziomie gmin i powiatu	14
§ 3. Sytuacja osób niepełnosprawnych w powiecie gorzowskim.....	22

ROZDZIAŁ II

Główne cele Powiatowej Strategii Rozwiązywania

Problemów Społecznych i Pomocy Osobom

Niepełnosprawnych w powiecie gorzowskim na lata 2005 – 2014

§ 1. Cele główne i szczegółowe	26
§ 2. Zasoby	30
§ 3. Analiza SWOT.....	32
- mocne słabe strony	
- szanse i zagrożenia	
§4. Podstawowe akty prawne umożliwiające realizację celów Strategicznych	34

Wstęp

Zmiany w systemie opieki nad dzieckiem, rodziną i pomocy osobom niepełnosprawnym zapoczątkowane zostały wraz z reformą administracji publicznej w kraju. Do głównych zadań powiatu z zakresu pomocy należy rozwiązywanie problemów społecznych. Z dniem 1 stycznia 1999r. w związku z wejściem w życie trójstopniowego podziału administracyjnego kraju rozpoczęły działalność Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie, które realizują

zadania powiatu w zakresie pomocy społecznej między innymi poprzez: wspieranie rodzin zagrożonych marginalizacją, patologią, świadczenie pomocy dla rodzin naturalnych i zastępczych, prowadzenie domów pomocy społecznej, wspieranie osób niepełnosprawnych.

Reforma systemu opieki nad dzieckiem i rodziną zakłada, iż najlepszym miejscem do wychowywania dla dziecka jest rodzina naturalna, która przez wczesne otrzymanie odpowiedniego wsparcia mogłaby podołać problemom opiekuńczo-wychowawczym.

W powiecie gorzowskim z uwagi na sytuację demograficzną i materialną społeczeństwa występuje potrzeba prowadzenia aktywnej prorodzinnej polityki socjalnej i społecznej. Z uwagi na utrzymującą się sferę ubóstwa, bezrobocia, postępujące starzenie się społeczności oraz rosnącą niepełnosprawność niezbędny jest rozwój oraz zwiększenie efektywności i skuteczności pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U Nr 64, poz. 593 z późn. zmian) pomoc społeczną zdefiniować można jako instytucję polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Zabezpieczenie społeczne to system świadczeń, do których obywatele mają prawo lub z których mają możliwość korzystania. Wyróżnia się 6 części zabezpieczenia społecznego:

- ochronę zdrowia,
- ubezpieczenia społeczne,
- ubezpieczenia osobowe i majątkowe,
- pomoc (opiekę) społeczną,
- rehabilitację inwalidów,
- uzupełniające świadczenia socjalne.

Powiat gorzowski nie posiada placówek socjalizacyjnych i resocjalizacyjnych dlatego też wszystkie dzieci kierowane do w/ w placówek zostają umieszczane poza powiatem a nawet poza województwem. Jediną formą nie instytucjonalną zapewniającą dzieciom i młodzieży poza lekcyjną opiekę i wychowanie są świetlice socjoterapeutyczne działające przy szkołach, parafiach lub stowarzyszeniach, których na terenie każdej gminy funkcjonuje po kilka.

Jedyną formą zabezpieczającą opiekę i wychowanie dla dzieci z terenu Powiatu Gorzowskiego, których rodzice naturalni są niewydolni jest rodzina zastępcza.

Kompleksowa pomoc rodzinie wymaga stworzenia infrastruktury niezbędnej do prowadzenia długotrwałej i intensywnej pracy z rodziną i dzieckiem, wykształcenia kadry specjalistów oraz materialnego wsparcia niezbędnego dla rodzin. Reintegracja rodzin oraz dążenie do tego, by dziecko powróciło do rodziny jest trudnym i złożonym procesem, ale w niektórych wypadkach możliwym.

Kolejną sprawą, którą należałoby się zająć to pomoc w przewycięzaniu problemów z jakimi mają do czynienia osoby niepełnosprawne.

Na świecie żyje około 500 ml ludzi niepełnosprawnych¹, a w Polsce co siódmy obywatel to osoba niepełnosprawna. Są wśród nich dzieci, młodzież, dorośli.

Pojawienie się grupy osób z dysfunkcjami zdrowotnymi powodującymi w konsekwencji niepełny udział w życiu społecznym dało przyczynę do zastanowienia się nad zagadnieniem niepełnosprawności.

W każdym społeczeństwie istnieje pewien procent osób, które z przyczyn dziedzicznych, wrodzonych, w wyniku chorób, wypadków czy też nieprawidłowych warunków życia nie mają pełnej sprawności fizycznej lub psychicznej.

Osoby te określa się najczęściej terminem „ludzie niepełnosprawni” rozumiejąc niepełnosprawność jako czasowe lub trwałe obniżenie sprawności psychofizycznych funkcji organizmu.

Przedstawiona strategia stanowi uporządkowany zbiór celów tworzących system wspierania mieszkańców w Powiecie Gorzowskim, które realizowane będą w przeciągu 10 lat.

Powiatowa strategia rozwiązywania problemów społecznych i pomocy osobom niepełnosprawnym jest wyznacznikiem kierunków działania i może stanowić podstawę do tworzenia szczegółowych programów.

Podstawą budowanej strategii było:

1. Dokonanie analizy sytuacji z użyciem podstawowej metody analizy strategicznej – SWOT, która pozwoliła ocenić mocne - słabe strony oraz szanse - zagrożenia obecnego sposobu świadczenia pomocy mieszkańcom Powiatu Gorzowskiego.
2. Wiedza (merytoryczna) zespołu opracowującego strategię o aktualnych problemach i potrzebach mieszkańców Powiatu Gorzowskiego.

¹ Narodowy Spis Powszechny GUS z 2002r.

Podstawowym przesłaniem strategii rozwiązywania problemów społecznych jest stworzenie systemu, który w miarę możliwości pozwoliłby zapewnić bezpieczeństwo socjalno-bytowe mieszkańcom powiatu.

Opracowana strategia winna być dokumentem bazowym przy konstruowaniu programów operacyjnych i projektów określających sposób oraz metody realizacji zamierzonych przedsięwzięć. Poprzez realizację tego typu programów będzie można osiągnąć wyznaczone cele strategiczne i operacyjne.

Strategia ma charakter ogólnych zarysów działań, bez szczegółowych rozstrzygnięć, terminarzy, budżetów. Uszczegółowienie programów strategicznych następuje dopiero na poziomie taktycznym i operacyjnym, czyli w fazie wdrażania.

Wynikające ze „Strategii” podstawowe programy rozwojowe, z rozpisаныmi na kartach programowych celami głównymi, operacyjnymi i zadaniami szczegółowymi będą opracowane przez powoływane zespoły programowe.

Strategia może być skutecznym narzędziem zarządzania, spełniać swoją rolę w kształtowaniu polityki społecznej, zgodnie z przyjętymi celami i aspiracjami lokalnej społeczności.

Osiągnięty w wyniku pracy ZESPOŁU do spraw budowania strategii, zapis strategii nie stanowi dokumentu zamkniętego. Zmieniające się potrzeby społeczne w czasie i pod wpływem różnych czynników wymuszają stałe aktualizowanie strategii. Realizacja strategii będzie monitorowana na bieżąco, a wnioski wdrażane do programów.

Pomoc społeczna to środek polityki społecznej. Celem jest zaspokajanie ze środków publicznych niezbędnych potrzeb życiowych odpowiadających godności człowieka. Zadania pomocy społecznej obejmują: tworzenie warunków organizacyjnych jej funkcjonowania, analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia, przyznawanie i wypłacanie świadczeń, pobudzanie społecznej aktywności w zaspokojeniu niezbędnych potrzeb życiowych.

Budowa celów strategii poprzedzona była analizą sytuacji demograficznej powiatu i głównych problemów społecznych. Wnioski wynikające z tej analizy zawarte są w poniższym rozdziale.

Rozdział I. Diagnoza demograficzno – społeczna powiatu gorzowskiego.

Poniżej przedstawiona zostanie analiza sytuacji demograficznej, społecznej i materialnej powiatu gorzowskiego. Rozdział I Strategii podzielony jest na trzy części:

§ 1 Sytuacja demograficzna,

§ 2 Pomoc społeczna – realizacja zadań na poziomie gmin i powiatu,

§ 3 Sytuacja osób niepełnosprawnych w powiecie gorzowskim.

Wnioski oraz wyniki posłużą do opracowania celów oraz kierunków Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych i Pomocy Osobom Niepełnosprawnym w Powiecie Gorzowskim.

§ 1 Sytuacja demograficzna.

Powiat gorzowski swym terytorium obejmuje miasto Kostrzyn n/O, miasto-gminę Witnica oraz 5 gmin Bogdaniec, Deszczno, Kłodawa, Lubiszyn, Santok. Podstawowe informacje o powiecie i gminach przedstawia tabela nr 1.

Tab. 1

Ludność i powierzchnia powiatu gorzowskiego – stan na dzień 31.12.2001r.

Lp.	Gmina	Rodzaj	Powierzchnia w km ²	Liczba Ludności	Liczba ludności /1km ²	Wiek przedprod.	Wiek prod	Wiek po prod.
1.	Bogdaniec	Wiejska	112	6425	57	1623	3988	814
2.	Deszczno	Wiejska	168	7164	43	1850	4489	825
3.	Kłodawa	Wiejska	244	5208	21	1361	3248	599
4.	Kostrzyn n/O	Miasto	42	17607	419	4224	11340	2043
5.	Lubiszyn	Wiejska	205	6709	33	1734	4088	887
6.	Santok	Wiejska	168	7441	44	2025	4568	848
7.	Witnica	Miejsko-wiejska	278	12986	47	3478	7669	1839
Suma					-----			

Z powyższej tabeli jednoznacznie wynika, iż największe skupienie ludności występuje w mieście Kostrzyn n/O i miasto-gminie Witnica gdzie ogółem mieszka 48% mieszkańców powiatu gorzowskiego. Największe zaś rozproszenie mieszkańców w powiecie występuje w gminach Kłodawa i Lubiszyn. 38% mieszkańców powiatu gorzowskiego to osoby w wieku nieprodukcyjnym tj. przedprodukcyjny i poprodukcyjnym. Z tabeli nr 1 wynika, że osób w wieku produkcyjnym jest 62%. Największy odsetek mieszkańców w wieku produkcyjnym ma Kostrzyn n/O – 64%. Najmniej osób w wieku produkcyjnym mieszka w Witnicy 59,10%. W pozostałych gminach udział ten wynosi od 60,90% do 62,70%.

Warto też prześledzić udział procentowy osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców powiatu. Rozkłada się on różnie we wszystkich gminach najwięcej osób z tej grupy wiekowej mieszka w miasto – gminie Witnica 14,20%, nieco mniej – 11,40% w gminie Santok. Pozostałych gminach udział ten wynosi od 11,50 - 13,20%.

Poniższe tabele przedstawiają ludność Powiatu Gorzowskiego powyżej 13 roku życia według poziomu wykształcenia i grup wiekowych.

KŁODAWA

LUDNOŚĆ W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I GRUP WIEKU

Tab. 2 Źródło: Narodowy Spis Powszechny GUS 2002r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Poziom wykształcenia								
		wyższe	policealne	średnie			zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone	podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	nieustalony
				Razem	ogólnokształcące	zawodowe				
OGÓŁEM	4517	361	116	1033	297	736	1232	1517	224	34
Mężczyźni	2246	189	27	454	79	375	761	714	84	17
Kobiety	2271	172	89	579	218	361	471	803	140	17
19 lat i mniej	703	-	-	58	32	26	38	532	64	11
20-29	842	66	24	286	113	173	335	121	6	4
30-39	710	83	16	198	43	155	295	106	6	6
40-49	963	118	36	274	55	219	364	159	6	6
50-59	611	65	25	144	29	115	161	209	2	5
60-64	155	17	8	32	7	25	13	82	3	-
65 lat i więcej	533	12	7	41	18	23	26	308	137	2

Wśród osób w wieku 13 lat i więcej w gminie Kłodawa:

- wykształcenie wyższe posiada 7,99%,
- wykształcenie średnie (ogólnokształcące i średnie zawodowe) posiada 22,87%,
- wykształcenie policealne 2,57%
- wykształcenie zasadnicze zawodowe 27,26%,
- wykształcenie podstawowe 33,58%.
- wykształcenie podstawowe nieukończone i bez wykształcenia 4,96%
- o nieustalonym statusie 0,75%

Analiza powyższej tabeli nr 2 wykazała, że co trzynasta osoba w gminie Kłodawa jest osobą z wykształceniem wyższym, co czwarta osoba posiada wykształcenie średnie natomiast policealne co trzydziesta dziewiąta, co czwarta zasadnicze zawodowe, a co trzecia wykształcenie podstawowe.

SANTOK

LUDNOŚĆ W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU

WYKSZTAŁCENIA I GRUP WIEKU

Tab. 3 Źródło: Narodowy Spis Powszechny GUS 2002r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Poziom wykształcenia								
		wyższe	policealne	średnie			zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone	podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	nieustalony
				Razem	ogólnokształcące	zawodowe				
OGÓŁEM	5995	315	96	1170	301	869	1761	2267	371	15
Mężczyźni	2962	137	22	494	81	413	1095	1064	141	9
Kobiety	3033	178	74	676	220	456	666	1203	230	6
19 lat i mniej	993	-	-	48	20	28	66	758	119	2
20-29	1099	90	20	353	122	231	443	178	11	4
30-39	946	71	17	228	45	183	453	168	9	-
40-49	1193	62	35	300	58	242	510	274	7	5
50-59	825	71	14	173	41	132	226	328	10	3
60-64	184	10	3	29	7	22	18	118	6	-
65 lat i więcej	755	11	7	39	8	31	45	443	209	1

Wśród osób w wieku 13 lat i więcej w gminie Santok:

- wykształcenie wyższe posiada 5,25%,
- wykształcenie średnie (ogólnokształcące i średnie zawodowe) posiada 19,52%,
- wykształcenie policealne 1,60%
- wykształcenie zasadnicze zawodowe 29,37%,
- wykształcenie podstawowe 37,81%,
- wykształcenie podstawowe nieukończone i bez wykształcenia 6,19%
- o nieustalonym statusie 0,25%

Jak wynika z powyższej tabeli w gminie Santok najwyższy odsetek osób posiada wykształcenie podstawowe (co trzecia osoba). Co dziewiętnasta osoba ma wykształcenie wyższe, co piąta średnie i co trzecia zasadnicze zawodowe

KOSTRZYN n/O

LUDNOŚĆ W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I GRUP WIEKU

Tab. 4 Źródło: Narodowy Spis Powszechny GUS 2002r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Poziom wykształcenia								
		wyższe	policealne	średnie			zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone	podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	nieustalony
				Razem	Ogólnokształcące	zawodowe				
OGÓŁEM	14383	993	504	4391	1230	3161	3530	4362	519	84
Mężczyźni	6897	468	105	1993	393	1600	2210	1874	200	47
Kobiety	7486	525	399	2398	837	1561	1320	2488	319	37
19 lat i mniej	2131	-	-	174	104	70	150	1554	244	9
20-29	2765	295	126	1151	363	788	809	346	12	26
30-39	2314	263	114	898	154	744	792	225	8	14
40-49	2872	229	151	1048	234	814	986	434	8	16
50-59	1938	121	80	667	201	466	514	539	9	8
60-64	678	35	12	188	60	128	112	316	10	5
65 lat i więcej	1684	49	21	265	114	151	167	948	228	6
Wiek nieustalony	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-

Wśród osób w wieku 13 lat i więcej w Kostrzynie n/O:

- wykształcenie wyższe posiada 6,90%,
- wykształcenie średnie (ogólnokształcące i średnie zawodowe) posiada 30,53%,
- wykształcenie policealne 3,50%
- wykształcenie zasadnicze zawodowe 24,54%,
- wykształcenie podstawowe 30,33%,
- wykształcenie podstawowe i bez wykształcenia 3,61%
- o nieustalonym statusie 0,58%

Miasto Kostrzyn n/O ma taką samą liczbę osób z wykształceniem średnim i podstawowym (co trzecia osoba). Z powyższej tabeli wynika również, że co czternasta osoba powyżej 13 roku życia w Kostrzynie n/O ma wykształcenie wyższe, a co czwarta zasadnicze zawodowe.

DESZCZNO

LUDNOŚĆ W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I GRUP WIEKU

Tab. 5 Źródło: Narodowy Spis Powszechny GUS 2002r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Poziom wykształcenia								
		wyższe	policealne	Średnie			zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone	podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	nieustalony
				Razem	Ogólnokształcące	zawodowe				
OGÓŁEM	5879	324	116	1294	371	923	1691	2171	272	11
Mężczyźni	2914	147	23	538	91	447	1074	1028	100	4
Kobiety	2965	177	93	756	280	476	617	1143	172	7
19 lat i mniej	880	-	-	64	42	22	53	692	69	2
20-29	1177	104	36	428	159	269	438	163	5	3
30-39	968	81	22	271	52	219	464	128	2	-
40-49	1124	70	26	300	62	238	440	273	12	3
50-59	784	44	25	157	35	122	224	329	4	1
60-64	234	17	5	35	14	21	35	134	8	-
65 lat i więcej	712	8	2	39	7	32	37	452	172	2

Wśród osób w wieku 13 lat i więcej w gminie Deszczno:

- wykształcenie wyższe posiada 5,51%,
- wykształcenie średnie (ogólnokształcące i średnie zawodowe) posiada 22,01%,
- wykształcenie policealne 1,97%
- wykształcenie zasadnicze zawodowe 28,76%,
- wykształcenie podstawowe 36,93%,
- wykształcenie podstawowe nieukończone i bez wykształcenia 4,63%
- o nieustalonym statusie 0,19%

Analiza powyższej tabeli nr 5 wykazała, że co osiemnasta osoba w gminie Deszczno jest osobą z wykształceniem wyższym, co piąta osoba posiada wykształcenie średnie, co trzecia zasadnicze zawodowe i co trzecia wykształcenie podstawowe.

BOGDANIEC

LUDNOŚĆ W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I GRUP WIEKU

Tab. 6 Źródło: Narodowy Spis Powszechny GUS 2002r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Poziom wykształcenia								
		wyższe	policealne	Średnie			zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone	podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	nieustalony
				Razem	Ogólnokształcące	zawodowe				
OGÓŁEM	5308	309	115	1204	380	824	1520	1879	247	34
Meżczyźni	2639	141	28	506	96	410	964	908	79	13
Kobiety	2669	168	87	698	284	414	556	971	168	21
19 lat i mniej	830	-	-	76	39	37	75	635	37	7
20-29	1061	83	32	358	130	228	416	154	6	12
30-39	810	58	23	210	51	159	397	115	1	6
40-49	994	68	35	310	73	237	378	193	6	4
50-59	708	75	19	154	48	106	196	249	11	4
60-64	216	13	5	33	12	21	19	135	10	1
65 lat i więcej	688	12	1	62	27	35	39	398	176	-
Wiek nieustalony	1	-	-	1	-	1	-	-	-	-

Wśród osób w wieku 13 lat i więcej w gminie Bogdaniec:

- wykształcenie wyższe posiada 5,82%,
- wykształcenie średnie (ogólnokształcące i średnie zawodowe) posiada 22,68%,
- wykształcenie policealne 2,17%
- wykształcenie zasadnicze zawodowe 28,64%,
- wykształcenie podstawowe 35,40%,
- wykształcenie podstawowe nieukończone i bez wykształcenia 4,65%
- o nieustalonym statusie 0,64%

Analiza powyższej tabeli wykazała, że co siedemnasta osoba ma wykształcenie wyższe, średnie co czwarta osoba, co trzecia osoba ma wykształcenie zasadnicze zawodowe i co trzecia osoba podstawowe.

LUBISZYN

LUDNOŚĆ W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I GRUP WIEKU

Tab. 7 Źródło: Narodowy Spis Powszechny GUS 2002r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Poziom wykształcenia								
		wyższe	policjalne	Średnie			zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone	podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	nieustalony
				Razem	Ogólnokształcące	zawodowe				
OGÓŁEM	5430	220	98	1074	245	829	1443	2158	424	13
Mezcyźni	2721	88	27	451	57	394	952	1038	158	7
Kobiety	2709	132	71	623	188	435	491	1120	266	6
19 lat i mniej	861	-	-	64	24	40	46	673	74	4
20-29	957	59	21	320	87	233	324	217	13	3
30-39	893	35	28	200	33	167	460	160	8	2
40-49	1085	68	28	283	48	235	409	281	15	1
50-59	632	32	13	123	27	96	152	296	16	-
60-64	206	12	4	26	8	18	18	125	19	2
65 lat i więcej	796	14	4	58	18	40	34	406	279	1

Wśród osób w wieku 13 lat i więcej w gminie Lubiszyn:

- wykształcenie wyższe posiada 4,05%,
- wykształcenie średnie (ogólnokształcące i średnie zawodowe) posiada 19,78%,
- wykształcenie policealne 1,80%,
- wykształcenie zasadnicze zawodowe 26,57%,
- wykształcenie podstawowe 39,74%,
- wykształcenie podstawowe nieukończone i bez wykształcenia 7,81%,
- o nieustalonym statusie 0,24%

Z powyższej tabeli wynika, że co dwudziesta piąta osoba posiada wykształcenie wyższe, co piąta średnie, wykształcenie zasadnicze zawodowe niemalże co czwarta, a co trzecia wykształcenie podstawowe.

WITNICA

LUDNOŚĆ W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I GRUP WIEKU

Tab. 8 Źródło: Narodowy Spis Powszechny GUS 2002r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Poziom wykształcenia								
		wyższe	policjalne	Średnie			zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone	podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	nieustalony
				Razem	Ogólnokształcące	zawodowe				
OGÓŁEM										
OGÓŁEM	10536	496	371	2522	733	1789	2639	3715	685	108
Mężczyźni	5047	216	85	1119	194	925	1695	1662	221	49
Kobiety	5489	280	286	1403	539	864	944	2053	464	59
19 lat i mniej	1592	-	-	117	77	40	107	1201	132	35
20-29	1996	152	101	670	258	412	664	348	26	35
30-39	1672	139	70	511	109	402	638	269	28	17
40-49	2012	115	108	684	113	571	700	359	35	11
50-59	1262	59	62	329	85	244	362	416	28	6
60-64	394	11	14	73	33	40	57	215	24	-
65 lat i więcej	1607	20	16	138	58	80	111	906	412	4
Wiek nieustalony	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-
MIASTO										
OGÓŁEM	5623	325	270	1570	528	1042	1322	1823	260	53
Mężczyźni	2689	144	69	701	140	561	834	824	95	22
Kobiety	2934	181	201	869	388	481	488	999	165	31
19 lat i mniej	817	-	-	74	56	18	52	631	54	6
20-29	1123	92	71	401	179	222	331	193	13	22
30-39	867	97	51	301	77	224	277	120	9	12
40-49	1112	74	81	422	80	342	356	161	12	6
50-59	709	43	41	216	64	152	208	189	7	5
60-64	207	7	12	53	25	28	32	96	7	-
65 lat i więcej	787	12	14	103	47	56	66	432	158	2
Wiek nieustalony	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-

WIEŚ										
OGÓŁEM	4913	171	101	952	205	747	1317	1892	425	55
Mężczyźni	2358	72	16	418	54	364	861	838	126	27
Kobiety	2555	99	85	534	151	383	456	1054	299	28
19 lat i mniej	775	-	-	43	21	22	55	570	78	29
20-29	873	60	30	269	79	190	333	155	13	13

30-39	805	42	19	210	32	178	361	149	19	5
40-49	900	41	27	262	33	229	344	198	23	5
50-59	553	16	21	113	21	92	154	227	21	1
60-64	187	4	2	20	8	12	25	119	17	-
65 lat i więcej	820	8	2	35	11	24	45	474	254	2

Wśród osób w wieku 13 lat i więcej w gminie Witnica:

- wykształcenie wyższe posiada 4,71%,
- wykształcenie średnie (ogólnokształcące i średnie zawodowe) posiada 23,94%,
- wykształcenie policealne 3,53%,
- wykształcenie zasadnicze zawodowe 25,05%,
- wykształcenie podstawowe 35,26%,
- wykształcenie podstawowe nieukończone i bez wykształcenia 6,50%
- o niustalonym statusie 1,03%

Z powyższej tabeli wynika, że co dwudziesta pierwsza osoba posiada wykształcenie wyższe, co czwarta średnie, wykształcenie zasadnicze zawodowe co czwarta, a co trzecia wykształcenie podstawowe.

Wnioski

Z powyższych analiz wynika, że najwyższy odsetek osób w wieku 13 lat i więcej z wykształceniem wyższym mieszka w gminie Kłodawa – 7,99% a najniższy w gminie Lubiszyn 4,05%. Najwyższy odsetek osób ze średnim wykształceniem powyżej 13 lat zamieszkuje Kostrzyn n/O 30,53% a najmniej w gminie Santok 19,52%. Kostrzyn n/O ma najmniej osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym 24,54%, natomiast najwięcej gmina Santok 29,37%.

Najwięcej osób z wykształceniem podstawowym wśród osób powyżej 13 lat mieszka w gminie Lubiszyn 39,74% a najmniej w Kostrzynie n/O 30,33%.

§ 2 Pomoc społeczna – realizacja zadań na poziomie gmin i powiatu.

W poniższej części przedstawiona zostanie analiza dotycząca zadań gminy i powiatu wynikających z ustawy o pomocy społecznej.

Tab. 9**Wykaz rodzin zastępczych w Powiecie Gorzowskim na dzień 31 grudnia 2003r.**

Lp.	Miasto lub gmina	Rodziny Spokrewnione		W tym Rodziny Niespokrewnione	
		Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci
1.	Deszczno	6	13	2	2
2.	Lubiszyn	6	12	2	8
3.	Bogdaniec	10	11	0	0
4.	Kłodawa	7	10	0	0
5.	Sanok	8	10	0	0
6.	Witnica	21	28	0	0
7.	Kostrzyn	17	21	2	3
Suma				6	

Źródło: własne PCPR Gorzów Wlkp.

Jak wynika z powyższej tabeli największa liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych zamieszkuje gminę i miasto Witnica. W pozostałych gminach oprócz Kostrzyna n/O liczba dzieci i rodzin kształtuje się na podobnym poziomie. W powiecie gorzowskim występuje niska liczba rodzin niespokrewnionych z dzieckiem. Powiat gorzowski posiada jedynie trzy przeszkolone rodziny zastępcze w tym jedną pełniącą zadania pogotowia rodzinnego.

Tab. 10**Odsetek korzystających z pomocy społecznej w 2002r.**

Lp.	Gmina	Liczba rodzin		Liczba Osób w rodzinach	liczba mieszkańców	procent korzystających z p.s
		Ogółem	w tym na wsi			
1.	POWIAT GORZOWSKI	5014	3442	20652	63 540	33
3	Kostrzyn m.	891	0	3186	17 607	18
4	Bogdaniec	542	542	1739	6 425	27
5	Deszczno	587	587	2222	7 164	31
6	Kłodawa	352	352	1338	5 208	26
7	Lubiszyn	863	863	3203	6 709	48
8	Sanok	386	386	1806	7 441	24
9	Winnica	1393	712	7158	12 986	55
	WOJ.LUBUSKIE	67575	30635	224584	1 024 499	22

Źródło: Sprawozdania MPiPS- 03 2002r.

Z powyższej tabeli wynika, że niemal co trzeci mieszkaniec naszego powiatu w 2002r. zetknął się ośrodkiem pomocy społecznej i korzystał z różnych świadczeń pomocy społecznej. Z pośród wszystkich gmin największy odsetek mieszkańców objętych pomocą społeczną ma miasto-gmina Witnica. Tam co drugi mieszkaniec otrzymał wsparcie z Ośrodka Pomocy Społecznej. Najmniejszy odsetek mieszkańców korzystających z pomocy ośrodka pomocy społecznej mieszka w Kostrzynie.

Tabela nr10a posłuży do porównania z 2002r. liczby osób korzystających z pomocy społecznej w Powiecie Gorzowskim.

Jak wynika z porównań w 2002r. co trzeci, a w 2004r. co czwarty mieszkaniec Powiatu Gorzowskiego korzystał ze wsparcia ośrodka pomocy społecznej.

Zauważyć można, że w 2004r. jedynie w Santoku o 9% wzrosła liczba osób korzystających z pomocy. W pozostałych Gminach zaobserwować można tendencję spadkową. Najwyższy spadek zanotowano w Deszcznie oraz Lubiszynie 11% a w pozostałych od 2% (Bogdaniec) do 5-7% (Kostrzyn, Kłodawa, Witnica).

Tab. 10a
Odsetek korzystających z pomocy społecznej w 2004r.

Lp.	Gmina	Liczba rodzin		Liczba Osób w rodzinach	liczba mieszkańców	procent korzystających z p.s
		Ogółem	w tym na wsi			
1.	POWIAT GORZOWSKI					28
2	Kostrzyn m.	716	0	1874	17607	11
3	Bogdaniec	496	496	1605	6425	25
4	Deszczno	352	352	1497	7164	20
5	Kłodawa	305	305	970	5208	19
6	Lubiszyn	834	834	2902	6709	37
7	Sanok	591	591	2482	7441	33
8	Witnica	1210	505	6430	12986	50

Źródło: Sprawozdania MPiPS- 03 2004r.

Tab. 11
Powody przyznania pomocy w 2002r.

Lp.	Gmina	ubóstwo	sieroctwo	bezdolność	potrz.ochrony macierzyństwa	bezrobocie	niepełnosprawność	dług,choroba	bezradność	alkoholizm	narkomania	zk	klęska żyw. lub ekol.
1.	POWIAT GORZOWSKI	3706	16	57	286	2210	1139	807	845	215	4	39	0
3	Kostrzyn m.	653	1	41	66	468	252	205	234	6	2	13	0
4	Bogdaniec	413	0	0	29	259	188	230	30	39	0	3	0
5	Deszczno	437	4	6	29	235	97	66	90	31	0	0	0
6	Kłodawa	112	11	6	31	156	36	34	67	38	0	3	0
7	Lubiszyn	829	0	2	43	318	175	112	93	48	0	9	0
8	Sanok	387	0	0	33	125	105	6	127	18	0	5	0
9	Winnica	875	0	2	55	649	286	154	204	35	2	6	0
	WOJ.LUBUSKIE	49503	79	867	4448	35152	14556	12559	14787	4370	230	534	0

Analiza powyższej tabeli nr 10 wykazała, że co trzeci mieszkaniec powiatu gorzowskiego objęty był w 2002r. pomocą społeczną. Poniżej zostanie

przeprowadzona analiza powodów przyznania pomocy. Wstęp do niej stanowić będzie tabela nr 11.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej Ośrodki Pomocy Społecznej udzielają wsparcia finansowego osobom i rodzinom spełniającym kryterium dochodowe określone w ustawie z 13 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U z 2004r. Nr 64, poz. 598) oraz jeżeli spełniona jest przynajmniej jedna z przesłanej określonych w art. 7 w/ w ustawy. Wspomniane przesłanki to wymienione w tabeli powody przyznania pomocy.

Z powyższej tabeli wynika, że mieszkańcy powiatu gorzowskiego najczęściej korzystali z pomocy społecznej z powodu ubóstwa – 39,7%. Ponad połowa osób wnioskujących o przyznanie pomocy w Lubiszynie wskazało za powód właśnie ubóstwo.

Co czwarta rodzina objęta pomocą dotknięta jest bezrobociem. Najwięcej takich rodzin mieszka w Kłodawie i Witnicy (28,60%).

Co szósta rodzina korzystająca z pomocy społecznej za powód podała niepełnosprawność. W tym przypadku Bogdaniec wykazał największy procentowy wskaźnik i wynosił 15,80%.

Dla 19,30% rodzin w Bogdańcu i 10,60% w Kostrzynie długotrwała choroba stała się powodem ubiegania o pomoc z ośrodka pomocy społecznej.

Ze względu na specyfikę powodów: niepełnosprawność i długotrwała choroba można połączyć i w ten sposób przeanalizować.

Ujmując powyższe powody razem można powiedzieć, że co piąta rodzina w powiecie gorzowskim będąca klientem ośrodka pomocy społecznej dotknięta była dysfunkcją fizyczną lub psychiczną.

Na podstawie powyższej analizy można utworzyć hierarchie powodów dla których rodziny najczęściej zwracają się do ośrodka pomocy społecznej o przyznanie pomocy:

1. ubóstwo – 39,70%
2. bezrobocie – 23,70%
3. niepełnosprawność – 12,20%
4. długotrwała choroba – 8,6%
5. bezradność – 9%
6. pozostałe kształtują się na poziomie poniżej 4%

Tab. 11a
Powody przyznania pomocy w 2004r.

Lp.	Gmina	ubóstwo	sieroctwo	bezdomność	potrz.ochrony macierzyństwa	bezrobocie	niepełnosprawność	dług,choroba	bezradność	alkoholizm	narkomania	zk	kłęska żywn.lub ekol.
		Liczba rodzin											
1.	POWIAT GORZOWSKI							0			5		
2	Kostrzyn m.	2	0	12	30	213	103	76	195	19	4	9	0
3	Bogdaniec	387	0	0	18	279	170	233	33	26	0	4	0
4	Deszczno	352	6	6	62	206	77	60	84	42	0	3	0
5	Kłodawa	52	0	0	16	90	52	8	48	5	0	0	0
6	Lubiszyn	670	0	1	29	312	108	71	98	32	0	6	0
7	Santok	452	0	0	19	140	8	0	151	20	0	0	0
8	Witnica	849	0	0	39	427	48	102	179	38	1	4	0

Zródło: Sprawozdania MPiPS- 03 2004r.

Porównując powody korzystania z pomocy społecznej w 2002r. z 2004r. zaobserwować należy ogólny spadek ilości rodzin ubiegających się o przyznanie świadczenia z pomocy społecznej nawet o 66% w przypadku Kostrzyna i 45% Kłodawy. Ogólny spadek ilości rodzin korzystających z pomocy opieki społecznej można uzasadnić zmniejszeniem liczby rodzajów świadczeń przyznawanych przez ośrodki Pomocy Społecznej. W porównaniu z 2002r. w 2004r. nie udziela się zasiłków stałych wyrównawczych, zasiłków z tytułu wychowywania dzieci niepełnosprawnych oraz rent socjalnych. Te ostatnie w wrześniu 2003r. ze względu na zmianę organu wypłacającego i przyznającego przekazane zostały do zakładów ubezpieczeń społecznych. Inne zostały zamienione na dodatki zgodnie z ustawą o zasiłkach rodzinnych.

W 2004r. najczęściej rodzin 41% za powód ubiegania się o pomoc społeczną podawało ubóstwo. Podobny procent można było zaobserwować w 2002r.. Drugim powodem korzystania w 2004r. z pomocy społecznej było bezrobocie . Najwięcej rodzin zamieszkuje gminę Kłodawa i Miasto Kostrzyn (33% i 32%). W 2004r. co piąta rodzina korzystająca z pomoc społecznej zwracała się o nią z powodu bezradności, najczęściej rodzin zamieszkuje Miasto Kostrzyn - 29,4% i Gminę Santok 19%. W przypadku niepełnosprawności w Kłodawie, Kostrzynie i Bogdańcu (19%, 15% i 14,80%) ten powód w co piątej rodzinie stał się powodem ubiegania się o zasiłek.

W Bogdańcu dla 20% rodzin długotrwała choroba stała się przyczyną objęcia pomocą socjalną. Analogicznie do roku 2002r. w 2004r. zsumowanie długotrwałej choroby oraz niepełnosprawności daje obraz, że co piąta rodzina zwracająca się o pomoc z ośrodka pomocy społecznej zakwalifikowana została do grupy rodzin z dysfunkcją fizyczną lub psychiczną.

Na podstawie tabeli 11a i powyższej analizy można utworzyć hierarchie powodów dla których rodziny najczęściej zwracały się do ośrodka pomocy społecznej o przyznanie pomocy:

1. ubóstwo – 41%
2. bezrobocie – 24,6%
3. bezradność – 11,6%
4. niepełnosprawność – 8,30%
5. długotrwała choroba – 8,1%
6. pozostałe kształtują się na poziomie poniżej 4%

Poniższe tabele przedstawiają zadania własne i zlecone gmin w 2002 roku. Analizując zadania według rodzajów udzielonych świadczeń stwierdzić należy, iż do najczęściej udzielanej pomocy z zadań własnych należą: usługi opiekuńcze, zasiłki celowe i praca socjalna.

Tab. 12

Zadania własne gmin – usługi opiekuńcze za okres 01.01.2002r. – 31.12.2002r.

Lp.	Gmina	Liczba osób, którym decyzją przyzn.św.	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba Osób w rodzinach
1.	POWIAT GORZOWSKI	87	30080	84	134
3	Kostrzyn m.	25	12474	25	50
4	Bogdaniec	0			
5	Deszczno	0			
6	Kłodawa	3	1702	3	3
7	Lubiszyn	22	112	19	22
8	Satnok	0			
9	Witnica	37	15792	37	59
	WOJ.LUBUSKIE	1663	761555	1611	2061

Źródło: Sprawozdania MPiPS- 03 2002r.

Tab. 13

Zadania własne gmin – zasiłki celowe

Lp.	gmina	Liczba osób, którym decyzją przyzn.św.	Liczba Rodzin	Liczba osób w rodzinach
1.	POWIAT GORZOWSKI	2008	1764	6910
3	Kostrzyn m.	435	435	1261
4	Bogdaniec	262	262	1008
5	Deszczno	202	202	751
6	Kłodawa	5	5	8
7	Lubiszyn	287	287	1003
8	Santok	106	97	310
9	Witnica	711	476	2569
	WOJ.LUBUSKIE	38173	35775	117326

Źródło: Sprawozdania MPiPS- 03 2002r.

Tab. 14**Zadania własne gmin – praca socjalna za okres 01.01.2002r. – 31.12.2002r.**

Lp.	Gmina	Liczba rodzin	Liczba Osób w rodzinach
1.	POWIAT GORZOWSKI	1369	5083
3	Kostrzyn m.	0	0
4	Bogdaniec	169	434
5	Deszczno	150	435
6	Kłodawa	188	564
7	Lubiszyn	450	1656
8	Santok	239	1067
9	Witnica	173	927
	WOJ.LUBUSKIE	17261	56789

Źródło: Sprawozdania MPiPS- 03 2002r.

Tab. 15**Zadania własne gmin – zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego.**

Lp.	Gmina	Liczba osób, którym decyzją przyzn.św.	Liczba świadczeń	Liczba Rodzin	Liczba osób w rodzinach
1.	POWIAT GORZOWSKI	7	8	7	22
3	Kostrzyn m.	0			
4	Bogdaniec	1	1	1	2
5	Deszczno	1	1	1	5
6	Kłodawa	1	1	1	1
7	Lubiszyn	0			
8	Santok	2	3	2	8
9	Witnica	2	2	2	6
	WOJ.LUBUSKIE	57	63	57	191

Źródło: Sprawozdania MPiPS- 03 2002r.

Tab. 16**Zadania własne gmin - schronienie**

Lp.	Gmina	Liczba osób, Którym Decyzją przyzn.św.	Liczba świadczeń	Liczba Rodzin	Liczba osób w rodzinach
1.	POWIAT GORZOWSKI	1	90	1	1
2	Deszczno	1	90	1	1
	WOJ.LUBUSKIE	308	44385	294	321

Źródło: Sprawozdania MPiPS- 03 2002r.

W przypadku zadań zleconych przez administrację rządową w 2002r. tu najczęściej udzielaną formą pomocy była renta socjalna, zasiłek okresowy i zasiłek stały.

Tab. 17
Zadania zlecone gminom- Renta socjalna

Lp	Gmina	Liczba osób, którym decyzją przyzn.św.	Liczba Świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1.	POWIAT GORZOWSKI	533	5901	531	1693
3	Kostrzyn m.	135	1457	135	585
4	Bogdaniec	38	438	38	83
5	Deszczno	36	365	34	139
6	Kłodawa	35	396	35	72
7	Lubiszyn	63	716	63	215
8	Santok	60	697	60	60
9	Witnica	166	1832	166	539
	WOJ.LUBUSKIE	7688	81722	7439	23262

Źródło: Sprawozdania MPiPS- 03 2002r.

Tab. 18
Zadania zlecone gminom – Zasiłek okresowy

Lp.	Gmina	Liczba osób, którym decyzją przyzn.św.	Liczba świadczeń	Liczba Rodzin	Liczba osób w rodzinach
1.	POWIAT GORZOWSKI	1629	5069	1629	6904
3	Kostrzyn m.	345	831	345	1267
4	Bogdaniec	182	495	182	690
5	Deszczno	130	505	130	544
6	Kłodawa	200	807	200	769
7	Lubiszyn	232	752	232	913
8	Santok	82	192	82	377
9	Witnica	458	1487	458	2344
	WOJ.LUBUSKIE	23803	74510	23803	86579

Źródło: Sprawozdania MPiPS- 03 2002r.

Tab. 19
Zadania zlecone gminom – zasiłek stały

Lp.	gmina	Liczba osób, którym decyzją przyzn.św.	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1.	POWIAT GORZOWSKI	199	1903	199	979
3	Kostrzyn m.	35	330	35	139
4	Bogdaniec	20	219	20	93
5	Deszczno	18	186	18	77
6	Kłodawa	22	225	22	98
7	Lubiszyn	27	251	27	133
8	Santok	18	178	18	83
9	Witnica	59	514	59	356
	WOJ.LUBUSKIE	2385	23356	2385	10185

Źródło: Sprawozdania MPiPS- 03 2002r.

Tab. 20

Zadania Zlecone gminom – Macierzyński zasiłek okresowy

Lp.	Gminy	Liczba osób, którym Decyzją przyzn.św.	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1.	POWIAT GORZOWSKI	272	891	272	1111
3	Kostrzyn m.	52	146	52	196
4	Bogdaniec	29	106	29	124
5	Deszczno	29	96	29	134
6	Kłodawa	31	117	31	101
7	Lubiszyn	43	134	43	188
8	Santok	33	112	33	169
9	Witnica	55	180	55	199
	WOJ.LUBUSKIE	3557	11171	3555	14812

Źródło: Sprawozdania MPiPS- 03 2002r.

Tab. 21

Zadania zlecone gminom – Zasiłek okresowy gwarantowany.

Lp.	Gmina	Liczba osób, którym Decyzją przyzn.św.	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1.	POWIAT GORZOWSKI	77	725	77	255
3	Kostrzyn m.	36	248	36	141
4	Bogdaniec	8	94	8	23
5	Deszczno	5	56	5	13
6	Kłodawa	7	59	7	27
7	Lubiszyn	5	47	5	14
8	Santok	4	123	4	10
9	Witnica	12	98	12	27
	WOJ.LUBUSKIE	1581	15215	1581	4505

Źródło: Sprawozdania MPiPS- 03 2002r.

Tab. 22

Zadania zlecone gminom – Zasiłek macierzyński jednorazowy.

Lp.	Gmina	Liczba osób, którym decyzją przyzn.św.	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1.	POWIAT GORZOWSKI	262	267	262	1065
3	Kostrzyn m.	52	54	52	196
4	Bogdaniec	26	26	26	109
5	Deszczno	27	28	27	124
6	Kłodawa	31	31	31	101
7	Lubiszyn	39	39	39	171
8	Santok	32	32	32	165
9	Witnica	55	57	55	199
	WOJ.LUBUSKIE	3366	3412	3364	14033

Źródło: Sprawozdania MPiPS- 03 2002r.

§ 3 Sytuacja osób niepełnosprawnych w powiecie gorzowskim.

Brak pracy jest problemem dotyczącym dużą część społeczności w powiecie gorzowskim. Ograniczony popyt i konkurencja na rynku pracy stawia osoby niepełnosprawne w tym bardziej trudnej sytuacji. W związku z tym znaczna ich część w ogóle nie podejmuje prób poszukiwania pracy, mimo że w sprzyjających warunkach bez przeszkód mogłaby pracować. Odpowiednia promocja oraz umiejętnie pozyskiwanie środków na ten cel zwiększy zainteresowanie potencjalnych pracodawców zatrudnianiem osób niepełnosprawnych. Same osoby niepełnosprawne będą szukały zatrudnienia, kiedy stworzy się system szkoleń i przekwalifikowania oraz możliwość trenowania zatrudnienia w warsztatach terapii zajęciowej i w zakładach aktywności zawodowej.

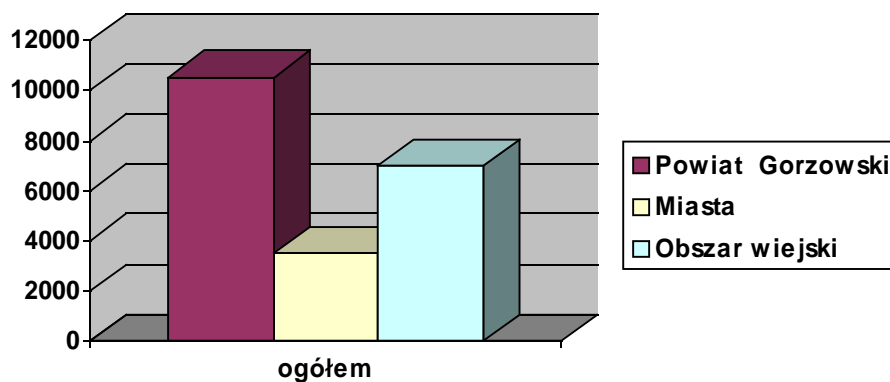
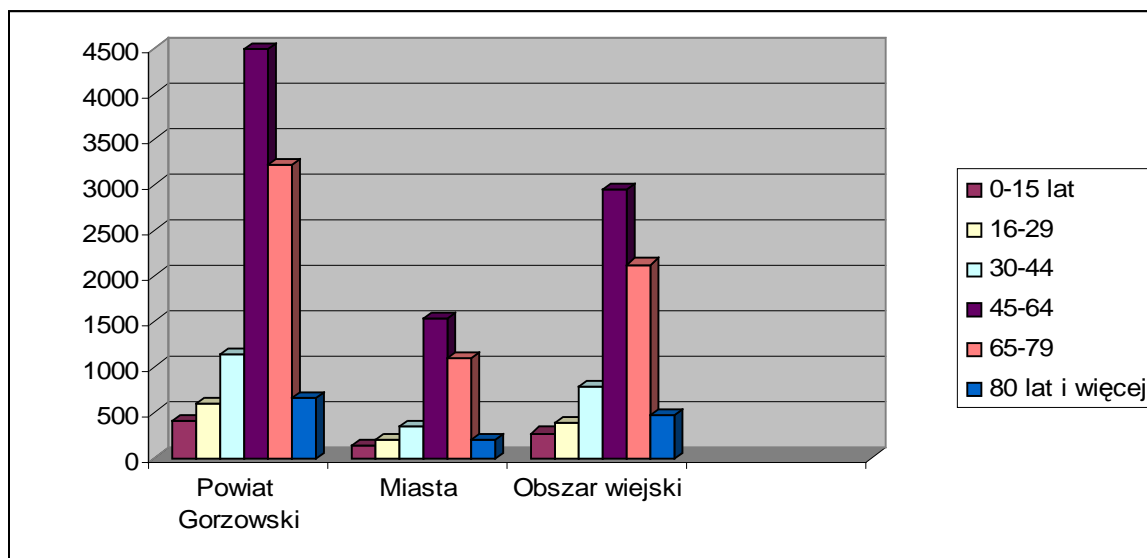
Ilość osób niepełnosprawnych w powiecie gorzowskim, poziom ich wykształcenia oraz liczba osób niepełnosprawnych bezrobotnych obrazuje szczegółowo Powiatowy Program Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2005 – 2014. Poniżej przedstawiony zostanie struktura wieku osób niepełnosprawnych z terenu Powiatu Gorzowskiego w podziale na podział miasto i obszar wiejski.

POWIAT GORZOWSKI

NIEPEŁNOSPRAWNI WEDŁUG WIEKU W 2002r.

Tab. 23 Źródło: Narodowy Spis Powszechny GUS 2002r.

Wyszczególnienie	ogółem	W tym wieku					
		0-15 lat	16-29	30-44	45-64	65-79	80 lat i więcej
Powiat Gorzowski	10505	407	593	1130	4491	3220	664
Miasta	3518	135	201	352	1540	1095	195
Obszar wiejski	6987	272	392	778	2951	2125	469

Wnioski

Powiat Gorzowski w większości jest terenem wiejskim. W każdej gminie udział procentowy ludności w wieku poprodukcyjnym przekracza 10% ogólnej

liczby mieszkańców. Jak wynika z wyższej przedstawionej analizy sytuacji materialnej mieszkańców co trzeci mieszkaniec Powiatu korzystał z pomocy społecznej. W niektórych gminach ten odsetek był wyższy np. w gminie Witnica przekraczał on 55%. Wśród powodów korzystania z pomocy społecznej dominuje ubóstwo (40%). Kolejne przyczyny to bezrobocie 23,7%, niepełnosprawność 12,2%, długotrwała choroba 8,2%, bezradność w sprawach opiekuńczych 9%.

Osoby niepełnosprawne stanowią 16,53% ogólnej liczby mieszkańców Powiatu Gorzowskiego.

Największy odsetek niepełnosprawnych mieszkańców zamieszkuje gminę Lubiszyn 19,76% oraz gminę Santok 18,93%. W pozostałych gminach odsetek niepełnosprawnych mieszkańców kształtuje się między 15,95 - 17,30 %.

W gminie Kłodawa jest najwyższy odsetek 3% osób niepełnosprawnych z wykształceniem wyższym, a najniższy w gminie Witnica 1,09%. Powyżej 2% osób niepełnosprawnych z wykształceniem wyższym znajduje się w Kostrzynie 2,18%, w gminie Santok 2,20% i w gminie Bogdaniec 2,34%.

Najwyższy odsetek osób niepełnosprawnych ze średnim wykształceniem zamieszkuje w Kostrzynie n/O 21,80% i w Kłodawie 15,87%. Najmniej osób niepełnosprawnych z wykształceniem średnim zamieszkuje gminę Deszczno 11,23%.

Gmina Lubiszyn ma najmniej osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym 17,19%, natomiast najczęściej gmina Santok 23,14%. W pozostałych gminach kształtuje się to w granicach ok. 19% - 20%.

Najwięcej osób z ukończoną tylko szkołą podstawową, wśród osób niepełnosprawnych mieszka w gminie Deszczno 51,08%, natomiast najmniej w gminie Kostrzyn 42,55%.

Rozdział II

Główne cele Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych i Pomocy Osobom Niepełnosprawnym w powiecie gorzowskim na lata 2005 – 2014

1. Stworzenie systemu współpracy osób i instytucji zajmujących się pomocą rodzinie w powiecie gorzowskim.
2. Wspieranie rodzin naturalnych i zastępczych w celu dążenia do samodzielności poprzez wykształcenie takich postaw i umiejętności, które pozwolą na podejmowanie samodzielnych decyzji i działań umożliwiających rozwiązywanie własnych problemów życiowych.
3. Tworzenie odpowiednich warunków do życia i rozwoju dzieci i młodzieży pozbawionych opieki i wychowania.
4. Rozwinięcie systemu pomocy psychologiczno pedagogicznej rodzinie.
5. Stworzenie w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie karty potrzeb osób niepełnosprawnych wraz z możliwościami pomocy w najbliższym otoczeniu.
6. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w tym niepełnosprawnej.
7. Rozwój i upowszechnianie systemu zabezpieczenia socjalnego osób niepełnosprawnych.
8. Wspieranie instytucji i organizacji działających na rzecz osób wykluczonych społecznie i zagrożonych wykluczeniem społecznym.
9. Integracja osób niepełnosprawnych umożliwiająca im udział w życiu zawodowym, społecznym i kulturalnym.
10. Wspieranie osób z grupy szczególnego ryzyka.

§ 1. Cele główne i szczegółowe

Cel główny 1:

Stworzenie systemu współpracy osób i instytucji zajmujących się pomocą rodzinie w powiecie gorzowskim.

Cel szczegółowy:

1. Powołanie przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gorzowie Wlkp. zespołu wdrażającego i monitorującego
2. Organizowanie regularnych spotkań przedstawicieli instytucji zajmujących się pomocą rodzinie w celu informowania o aktualnych problemach w powiecie gorzowskim.

Wskaźniki:

Oczekiwane efekty:

Warunkiem realizacji strategii jest stałe monitorowanie działań prowadzących do osiągnięcia założonych celów. Pozwoli to na wypracowanie efektywnej komunikacji między instytucjami zajmującymi się pomocą rodzinie.

Cel główny 2:

Wspieranie rodzin naturalnych i zastępczych w celu dążenia do samodzielności poprzez wykształcenie takich postaw i umiejętności, które pozwolą na podejmowanie samodzielnych decyzji i działań umożliwiających rozwiązywanie własnych problemów życiowych.

Cele szczegółowe:

1. Rozwój umiejętności potrzebnych w opiece nad dzieckiem.
2. Rozwiązywanie nieuchronnych w życiu dorosłych i dzieci konfliktów przy pomocy dialogu i negocjacji.
3. Odbudowywanie funkcji opiekuńczych i wychowawczych rodziny,
4. Nabycie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach oraz zdobycie wiedzy na temat uzależnień i współzależnień
5. Rozwój form aktywizacji zawodowej dla osób bezrobotnych

Wskaźniki

Oczekiwane efekty:

Zbudowanie głębszych więzi rodzinnych i społecznych w tym znalezienie drogi skutecznego porozumiewania się oraz powrót dziecka do rodziny naturalnej.

Cel główny 3:

Tworzenie odpowiednich warunków do życia, rozwoju dzieci i młodzieży pozbawionych opieki i wychowania.

Cele szczegółowe:

1. Wprowadzenie w powiecie gorzowskim nowych form opieki nad dziećmi.
2. Wsparcie wychowanków opuszczających rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo wychowawcze.

Wskaźniki

Oczekiwane efekty:

Utworzenie na terenie powiatu nowych form opieki zastępczej:

- rodziny krótkoterminowe,
- specjalistyczne w tym dla dzieci niepełnosprawnych, dzieci niedostosowanych społecznie i dzieci do lat siedmiu.

Wychowanek w szczególności opuszczający placówkę opiekuńczo-wychowawczą w początkowym okresie swojego życia będzie otrzymywał wsparcie ze strony instytucji. Wspieranie to umożliwi płynne wejście w dorosłe samodzielne życie.

Cel główny 4:

Rozwinięcie systemu pomocy psychologiczno pedagogicznej rodzinie.

Cele szczegółowe:

1. Dostęp w każdej gminie do pedagoga, psychologa, logopedy i innych specjalistów.
2. Działanie punktu poradnictwa i terapii rodzin

Wskaźniki

Oczekiwane efekty:

Zmiana mentalności mieszkańców Powiatu Gorzowskiego w kierunku uświadomienia, iż pomoc psychologiczna jest współcześnie naturalnym sposobem rozwiązywania problemów.

Cel główny 5:

Stworzenie w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie karty potrzeb osób niepełnosprawnych wraz z możliwościami pomocy w najbliższym otoczeniu

Cel szczegółowy:

1. Powołanie zespołu koordynującego prace dotyczące gromadzenia informacji.
2. Wyposażenie zespołu w niezbędne urządzenia służące gromadzeniu informacji.
3. Określenie warunków będących podstawą do gromadzenia danych.
4. Poinformowanie społeczności lokalnej oraz instytucji w tym publiczne i niepubliczne ośrodki zdrowia o gromadzeniu powyższych informacji,
5. Badania i ekspertyzy w obszarze rehabilitacji ruchowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

Wskaźniki

Oczekiwane efekty:

Osoby niepełnosprawne będą mogły dysponować pełnym dostępem do informacji dotyczących wydarzeń artystycznych, społecznych, a także możliwości wsparcia.

Cel główny 6:

Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w tym niepełnosprawnej

Cel szczegółowy:

1. Stworzenie systemu pomocy stypendialnej i internatowej, pozwalającej na zwiększenie dostępności do szkół,
2. Wspieranie inicjatyw na rzecz dzieci i młodzieży wymagającej specjalistycznej pomocy i opieki w środowisku lokalnym.
3. Tworzenie warunków do rozwoju kształcenia integracyjnego
4. Wyposażenie szkół i przedszkoli w specjalistyczny sprzęt i materiały służące do edukacji.
5. Likwidacja barier architektonicznych i komunikacyjnych w placówkach oświatowych między innymi w szkole i przedszkolu.
6. Szkolenie kadry dydaktycznej do pracy z dziećmi niepełnosprawnymi.

Wskaźniki

Oczekiwane efekty:

Większy dostęp dziecka do edukacji w jego najbliższym środowisku zamieszkania.

Cel główny 7:

Rozwój i upowszechnianie systemu zabezpieczenia socjalnego osób niepełnosprawnych.

Cel szczegółowy:

1. Rozpoznanie potrzeb i oczekiwań osób niepełnosprawnych i ich rodzin.
2. Integrowanie społeczności lokalnej z osobami i rodzinami dotkniętymi niepełnosprawnością lub dramatem wychowania niepełnosprawnego dziecka.
3. Dostosowanie rodzaju i rozmiaru działań terapeutycznych i rehabilitacyjnych do występujących potrzeb, możliwości oraz dysfunkcji osób niepełnosprawnych. Zapewnienie odpowiedniego, wystarczającego wsparcia w zakresie oświaty, leczenia, zatrudnienia i pomocy społecznej.
4. Zintegrowanie z procesem leczniczym szeroko rozumianej rehabilitacji zmierzającej do ogólnego rozwoju osób niepełnosprawnych.
5. Usamodzielnienia i przystosowania do funkcjonowania w społeczeństwie.
6. Rozwijanie mieszkalnictwa chronionego dla dorosłych osób niepełnosprawnych, którzy utracili oparcie w rodzinie, a z uwagi na stopień niesprawności nie są w stanie żyć samodzielnie.
7. Rozwój różnych form aktywności zawodowej

Wskaźniki

Oczekiwane efekty:

Wczesna interwencja i profilaktyka polepszy funkcjonowanie dziecka niepełnosprawnego, umożliwi mu skorzystanie z właściwej formy leczenia i rehabilitacji.

Cel główny 8:

Wspieranie instytucji i organizacji działających na rzecz osób wykluczonych społecznie i zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Cel szczegółowy:

1. Zorganizowanie współpracy z młodzieżą, emerytami, rencistami, osobami samotnymi
2. Utworzenie grup samopomocowych.
3. Prowadzenie szkoleń dla wolontariatu.
4. Podnoszenie kwalifikacji przez osoby zawodowo zajmujące się pomaganiem.

Wskaźniki

Oczekiwane efekty:

Wykwalifikowana kadra przygotowana do pracy z osobami niepełnosprawnymi.

Cel główny 9:

Integracja osób niepełnosprawnych umożliwiająca im udział w życiu zawodowym, społecznym i kulturalnym.

Cel szczegółowy:

1. Przystosowanie budynków użyteczności publicznej i infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz egzekwowanie przepisów prawa budowlanego w stosunku do inwestorów nowych obiektów budowlanych w powiecie gorzowskim.
2. Likwidacja barier architektonicznych w miejscu zamieszkania oraz dostosowanie mieszkań do potrzeb osób niepełnosprawnych,
3. Zapewnienie dostępu do ogólnej infrastruktury – obiektów kulturalnych, sportowych, rehabilitacyjnych, wypoczynkowych, rozrywkowych, edukacyjnych i sakralnych,
4. Tworzenie możliwości uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej,
5. Działania służące tworzeniu miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych i większych możliwości ich zatrudnienia.

Wskaźniki:

Większa możliwość uczestniczenia osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, kulturalnym, sportowym. Ułatwienie kontaktów społecznych osobom niepełnosprawnym we wszystkich dziedzinach życia i wyjście z izolacji osób niepełnosprawnych.

Cel główny 10:

Wspieranie osób z grupy szczególnego ryzyka.

Cel szczegółowy:

1. Szkolenie zapewniające przewyciężenie problemów, z którymi te osoby są obarczone,
2. Szkolenia i warsztaty edukacyjno-wychowawcze na rzecz młodzieży trudnej,
3. Aktywizacja młodzieży poprzez doradztwo i poradnictwo zawodowe.
4. Pomoc w organizowaniu grup wsparcia i samopomocy,

5. Badania i ekspertyzy mające na celu ocenę wpływu i efektywności form wsparcia świadczonych na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Wskaźniki:

Podniesienie poziomu wiedzy i wykształcenia. Nabycie umiejętności i kwalifikacji zawodowych zgodnie z zapotrzebowaniem rynku pracy.
Wzmocnienie integracji społecznej osób z grupy szczególnego ryzyka.

§ 2 ZASOBY

1. Instytucje:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gorzowie Wlkp.
2. Domy Pomocy Społecznej w Kostrzynie nad Odrą i Kamieniu Wielkim,
3. Warsztaty Terapii Zajęciowej w Chwałęcicach i Kamieniu Wielkim,
4. Ośrodki Pomocy Społecznej w Powiecie Gorzowskim,
5. Ośrodek Szkolno-Wychowawczego w Lipkach Wielkich,
6. Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne,
7. Szkoły Powiatu Gorzowskiego
8. Powiatowy Urzędu Pracy

2. Inne:

1. Pełnomocnicy gminni ds. osób niepełnosprawnych
2. Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych.
3. Stowarzyszenia i instytucje działające na rzecz osób niepełnosprawnych.
4. Senatorowie, posłowie, radni wojewódzcy, powiatowi i gminni
5. Wolontariusze.

3. Zasoby materialne:

1. Istniejące w poszczególnych organizacjach systemy wspierania mieszkańców.
2. Ustawa o pomocy społecznej.
3. Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.
4. Programy Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
5. Dotacje Ministerstwa, Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej na finansowanie programu z zakresu opieki nad dzieckiem i rodziną.

Rzeczowe:

1. Starostwo Powiatowe
2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gorzowie Wlkp.
3. Domy Pomocy Społecznej
4. Warsztaty Terapii Zajęciowej.
5. Powiatowe Centrum Pomocy Rzeczowej.
6. Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Lipkach Wielkich.
7. Szkoły.
8. Przedszkola.
9. Powiatowe Urzędy Pracy

Finansowe:

1. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
2. Dotacje celowe z budżetu Państwa
3. Budżet Powiatu Gorzowskiego.
4. Źródła pomocy w ramach programów Unii Europejskiej.
5. Dotacje uzyskiwane w ramach konkursów organizowane przez organizacje rządowe i pozarządowe.
6. Sponsoring.
7. Udział własny beneficjentów.

4. Procedury działań, programy, standardy:

1. Ustawa o samorządzie powiatowym.
2. Ustawa o pomocy społecznej.
3. Ustawa o pożytku publicznym i wolontariacie.
4. Programy przyjęte przez:
 - Województwa
 - Rady Powiatu
 - Gminy
5. Narodowy Plan Na Rzecz Działań Zwalczenia Wykluczenia Społecznego

§3 Analiza **SWOT**

Mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • wspieranie finansowe rodzin zastępczych • pomoc pieniężna na usamodzielnianie i kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie w formie rzeczowej dla wychowanków rodzin zastępczych oraz placówek • sponsorowanie przez osoby oraz firmy inicjatyw pomocowych, • podnoszenie kwalifikacji przez pracowników oświatowych i pomocy społecznej • świetlice socjoterapeutyczne • środowiskowe domy samopomocy • ośrodki pomocy społecznej • poradnie psychologiczno pedagogiczne • warsztaty terapii zajęciowej • domy pomocy społecznej • punkty sanitarne • zaangażowanie pracowników organizacji pomocowych • istnienie organizacji pozarządowych i stowarzyszeń • Ośrodek Szkolno Wychowawczy w Lipkach Wielkich • dysponowanie środkami Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych • wykwalifikowana kadra pedagogiczna • Punkt Poradnictwa i Terapii Rodzin 	<ul style="list-style-type: none"> • niedostateczna ilość kadry (pedagodzy, psychologdy, pracownicy socjalni, kuratorzy) • brak koordynacji działań pomocowych. • brak profesjonalnych rodzin zastępczych, • niedofinansowanie zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży. • wysoki poziom bezrobocia. • Powiat Gorzowski jest obszarem głównie rolniczym. • ograniczone środki finansowe na rozwiązywanie problemów rodzin, dzieci i młodzieży. • brak wspólnych inicjatyw pomiędzy organizacjami zajmującymi się pomaganiem.

szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • istniejąca komunikacji między instytucjami zajmującymi się pomocą rodzinie • więzi rodzinne i społeczne • prawo umożliwiające tworzenie nowych form opieki zastępczej: <ul style="list-style-type: none"> - rodziny krótkoterminowe, - specjalistyczne w tym dla dzieci niepełnosprawnych, dzieci niedostosowanych społecznie i dzieci do lat siedmiu. • Pomoc dla pełnoletnich usamodzielniających się wychowanków opuszczający placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz rodziny zastępcze • zmieniająca się mentalności mieszkańcy Powiatu Gorzowskiego w kierunku uświadomienia, iż pomoc psychologiczna jest współcześnie naturalnym sposobem rozwiązywania problemów • liczne imprezy kulturalno-sportowe • istniejące integracyjne grupy szkolne i przedszkole • wykwalifikowana kadra przygotowana do pracy z osobami niepełnosprawnymi Większa możliwość uczestniczenia osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, kulturalnym, sportowym • ułatwienie kontaktów społecznych osobom niepełnosprawnym we wszystkich dziedzinach życia i wyjście z izolacji osób niepełnosprawnych • podniesienie poziomu wiedzy i wykształcenia • szkolenie dla zarejestrowanych w PUP osób niepełnosprawnych • wzmacnianie integracji społecznej osób z grupy szczególnego ryzyka. 	<ul style="list-style-type: none"> • niestabilność prawa • nie zrozumienie inicjatyw pomocowych • niska świadomość społeczeństwa o problemach osób niepełnosprawnych • wzrost bezrobocia • wzrost liczby osób niepełnosprawnych • niż demograficzny • niskie poczucie wartości mieszkańców powiatu gorzowskiego • strach przed niepowodzeniami • trudności w dostępności do środków finansowych z uwagi na wniesienie wkładu własnego

§ 4 Podstawowe akty prawne umożliwiające realizację celów strategicznych

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
2. Konwencja Praw Dziecka
3. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
4. Karta Praw Osób Niepełnosprawnych
5. Strategia zrównoważonego rozwoju Powiatu Gorzowskiego
6. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
7. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej
8. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie wojewódzkim
9. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym
10. Ustawa o systemie oświaty
11. Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy
12. Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia ... października 2004r. w sprawie rodzin zastępczych
13. Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2004r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie
14. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 lutego 2005r. w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych
15. Ogólnooświatowy program pod nazwą: „Edukacja dla wszystkich”
16. Ustawa o pożytku publicznym i wolontariacie
17. Deklaracja Lizbońska z 2000 roku

Wykaz danych liczbowych zastosowanych do analizy demograficzno – społecznych w strategii

1. Dane Głównego Urzędu Statystycznego – Spis Powszechny Mieszkańców w 2002r.
2. Dane ze sprawozdań MPiPS 03 za 2002r.
3. Dane ze sprawozdań MPiPS 03 za 2004r.
4. Strategia zrównoważonego rozwoju Powiatu Gorzowskiego wrzesień 2001r.